

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 30.10. 2018 r.

BKA.I.0842.2.6.2018.PZ.BW

Pani
Iwona Radej
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Elblągu
ul. Saperów 24
82-300 Elbląg

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 118a w związku z art. 103 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹ – zwanej dalej ustawą, Biuro Kontroli i Audytu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przeprowadziło w dniach od 20 do 31 sierpnia 2018 r. kontrolę wydatkowania w 2017 r. środków Funduszu Pracy na realizację wybranych instrumentów rynku pracy, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Elblągu, przy ul. Saperów 24.

Czynności kontrolne przeprowadził zespół kontrolerów Biura Kontroli i Audytu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w składzie: Paweł Ziętek, główny specjalista oraz Beata Wrześniewska, główny specjalista – na podstawie upoważnień o numerach: BKA.V.0160.119.2018 i BKA.V.0160.120.2018 z dnia 7 sierpnia 2018 roku.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli, pod poz. 4 w 2018 r.

¹ Dz. U. z 2018 r., poz. 1265 – t.j., z późn. zm.

Zakres kontroli obejmował wydatkowanie środków Funduszu Pracy na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej oraz odbywanie stażu. Okresem objętym kontrolą był rok 2017.

Na podstawie ustaleń kontroli, działalność Urzędu w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień. Ocenę uzasadniają poniższe ustalenia kontroli.

I. Ustalenia organizacyjne.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Elblągu - zwanym dalej PUP lub Urzędem - zadania związane z przyznaniem i rozliczaniem środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz zadania z zakresu organizacji staży realizowane były w Dziale Programów Rynku Pracy Centrum Aktywizacji Zawodowej w PUP.

W 2017 r. zadania związane z obsługą staży realizowane były przez 3 pracowników w Dziale Programów Rynku Pracy CAZ oraz przez jednego z pracowników Filii Urzędu w Pasłęku. Obsługą dotacji na podjęcie działalności gospodarczej zajmował się jeden pracownik Działu Rynku Pracy CAZ.

[Dowód: akta kontroli str. 6-43, 61]

II. Realizacja programu staży.

Jak poinformował Urząd, w 2017 roku wpłynęło łącznie 1261 wniosków podmiotów zamierzających zorganizować staż dla bezrobotnych. Po przeanalizowaniu wniosków zawarto z organizatorami łącznie 984 umowy, w tym 416 w ramach środków Funduszu Pracy.

Jako główne przyczyny niezawarcia umów o zorganizowanie stażu wskazano m.in. wycofanie wniosku przez wnioskodawcę, błędy lub braki formalne we wniosku, brak środków z Funduszu Pracy².

[Dowód: akta kontroli str. 62-72]

Powiatowy Urząd Pracy w Elblągu przedstawił wykaz zawartych umów o zorganizowanie staży z Funduszu Pracy oraz osób skierowanych na staż finansowany ze środków Funduszu Pracy w 2017 roku.

[Dowód: akta kontroli str. 63-72]

W Urzędzie, w badanym okresie funkcjonował druk wniosku o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu wraz z programem stażu będącym załącznikiem do wniosku, który, po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, stanowił załącznik do umowy. Wzór wniosku wraz

² Informacja Zastępcy Dyrektora PUP w Elblągu z dnia 21.08.2018 r.

z programem zawierał elementy określone w § 1 ust. 1 rozporządzenia z dnia 20 sierpnia 2009 roku Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych³, zwanego dalej rozporządzeniem ws. odbywania stażu.

Wzór wniosku był udostępniony na stronie internetowej PUP⁴.

[Dowód: akta kontroli str. 79-83]

Badaniem kontrolnym objęto dokumentację 10 bezrobotnych skierowanych na staż, w tym wnioski o zorganizowanie stażu oraz umowy z organizatorami zawarte w 2017 roku.

Wszystkie badane wnioski zostały złożone przez podmioty określone w art. 53 ust. 1 ustawy na stosowanym w PUP wzorze wniosku.

[Dowód: akta kontroli str. 97-280]

W trzech badanych wnioskach organizator nie zawarł proponowanego okresu odbywania stażu przez bezrobotnego (nie krótszego niż 3 miesiące), co nie było zgodne z § 1 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia ws. odbywania stażu.

Jak wyjaśnił PUP, „W przypadku staży środki przeliczane są na 6 miesięcy jego odbywania. W związku z tym wnioski rozpatrzone pozytywnie w większości opiewają na 6 miesięcy organizacji stażu. (...) przy założeniu, że okres odbywania stażu nie może być krótszy niż 3 miesiące. Zasada ta jest bezwzględnie przestrzegana w zawieranych umowach o organizację stażu. W ogłoszenia o naborze wniosków (...) jest wskazywany okres na jaki staż może być udzielony. Mogło to być przyczyną, że wnioskodawca (mając na względzie ogłoszenie) nie wpisał we wniosku okresu stażu”⁵.

W trzech przypadkach wnioskodawca nie wskazał nazwy komórki organizacyjnej, wymaganej § 1 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia ws. odbywania stażu. Jak wyjaśniono, „w dwóch przypadkach (...) organizatorem stażu byli prywatni przedsiębiorcy, w których nie występują komórki organizacyjne i to najprawdopodobniej było przyczyną braku takiego zapisu we wnioskach.”⁶ W trzecim przypadku „trudno ustalić, co było przyczyną, iż organizator nie wpisał nazwy komórki, tylko ogólnie Urząd Gminy (...). Natomiast we wniosku jako opiekun bezrobotnego zostały wskazane 3 osoby: wójt gminy, sekretarz gminy i pracownik nadzoru

³ Dz.U. z 2009 r., Nr 142, poz. 1160.

⁴<http://elblag.praca.gov.pl/documents/2244261/3341313/wniosek%20o%20zorganizowanie%20sta%C5%BCu%20RPO%202.pdf/e48fd1bf-bfce-49c1-8338-b7edf55815f0?t=1472464641867>

⁵ Wyjaśnienia Kierownika Działu Programów Rynku Pracy CAZ w PUP w Elblągu z dnia 24.08.2018 r. w sprawie wniosków o zorganizowanie stażu i programów stażu.

⁶ Tamże.

nad pracownikami fizycznymi. Taka ilość opiekunów mogła wpłynąć na brak określenia konkretnej komórki organizacyjnej, w której osoba będzie odbywała staż.”⁷

W jednym badanym przypadku organizator stażu nie wskazał wymagań dotyczących predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych oraz minimalnych kwalifikacji niezbędnych do podjęcia stażu, co było wymogiem § 1 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia ws. odbywania stażu. Jak wyjaśniono, „W tym przypadku PUP w Elblągu potraktował brak takiego zapisu jako brak jakichkolwiek wymagań przez organizatora stażu od kandydata na staż.”⁸

[Dowód: akta kontroli str. 89, 146-147, 150, 165-166, 169, 254, 276-277, 280]

Urząd informował organizatorów o sposobie rozpatrzenia wniosków w terminie określonym w § 3 rozporządzenia ws. odbywania stażu. Osoby podpisujące pisma posiadały stosowne upoważnienia Prezydenta Miasta Elbląg, co znalazło potwierdzenie w przedłożonej dokumentacji.

[Dowód: akta kontroli str. 44-53, 57-60, 112, 128, 164, 213, 230, 253, 275]

Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia ws. odbywania stażu, wszystkie badane umowy zostały zawarte pomiędzy starostą a uprawnionymi podmiotami. Umowy wraz z załącznikami obejmowały elementy określone w § 5 ust. 1 pkt. 1-9 ww. rozporządzenia. Programy staży, załączone do umów, spełniały wymagania określone w art. 53 ust. 4 ustawy, z wyjątkiem:

- pięciu kontrolowanych przypadków w których organizator stażu nie wskazał rodzaju uzyskiwanych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych, wymaganych art. 53 ust. 4 pkt 3 ustawy,
- dwóch przypadków, w którym organizator stażu nie wskazał sposobu potwierdzenia nabytych kwalifikacji oraz jednego przypadku, w których organizator stażu wskazał błędny sposób potwierdzenia nabytych kwalifikacji, co było niezgodne z art. 53 ust. 4 pkt 4 ustawy.

Jak wyjaśniono, „W przypadkach gdzie organizator stażu nie wskazał rodzaju uzyskanych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych (...), nie wskazał sposobu potwierdzenia nabytych kwalifikacji (...) lub błędnie wskazał sposób potwierdzenia nabytych kwalifikacji (...) Powiatowy Urząd Pracy w Elblągu wyjaśnia, że mimo, iż wnioski zawierał wszystkie powyższe zapisy do uzupełnienia a organizatorzy stażu ich nie wypełnili to uczestnik stażu po jego zakończeniu zawsze otrzymuje od pracodawcy opinię o odbytym

⁷ Tamże.

⁸ Tamże.

stażu i zatwierdzone sprawozdanie z przebiegu stażu, które to są dokumentami potwierdzającymi uzyskanie kwalifikacje lub umiejętności zawodowe. Powyższe dokumenty organizatorzy mają obowiązek wydać na podstawie umów zawieranych w sprawie odbycia stażu osoby bezrobotnej w § 4 pkt 11.⁹

[Dowód: akta kontroli str. 90, 133, 169; 194, 218, 235, 258]

W badanych sprawach, opiekun bezrobotnego sprawował opiekę nad nie więcej niż trzema osobami bezrobotnymi, co było zgodne z § 6 ust. 4 rozporządzenia ws. odbywania stażu.

Jak poinformowano, zgodnie z art. 59b ustawy, Urząd w 2017 roku podawał do wiadomości publicznej przez okres 30 dni wykazy umów dotyczących zorganizowania stażu poprzez wywieszenie ich na tablicy ogłoszeń. W trakcie kontroli, w obecności Kierownika Działu Programów Rynku Pracy Centrum Aktywizacji Zawodowej w PUP potwierdzono wywieszenie aktualnego wykazu umów.

W badanych przypadkach nie stwierdzono umów stażu realizowanych przez powiatowe urzędy pracy lub starostwa powiatowe.

Osoby kierowane na staże były bezrobotnymi w rozumieniu ustawy oraz nie odbywały ponownie stażu u tego samego organizatora na tym samym stanowisku pracy, na którym wcześniej odbywały staż, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy lub przygotowanie zawodowe dorosłych. Wyjątek stanowił jeden przypadek, gdzie osoba bezrobotna została skierowana na staż u tego samego pracodawcy na tym samym stanowisku¹⁰, co było niezgodne z brzmieniem § 1 ust 3 rozporządzenia ws. odbywania stażu. Jednakże, jak wyjaśniono, „osoba została skierowana na staż do tego samego organizatora stażu na to samo stanowisko z odstępem 8 lat pomiędzy stażami. (...) osoba ta jest z terenów popegeerowskich, gdzie bardzo trudno jest aktywizacją osób z tych rejonów. Jest to osoba, która z przerwami figuruje w rejestrze bezrobotnych od 1996 r. Wobec powyższego pośrednik pracy podjął decyzję o możliwości skierowania takiej osoby ponownie na staż, tym bardziej, iż po stażu była deklaracja organizatora stażu o zatrudnieniu po zakończeniu stażu”.¹¹

W kontrolowanych sprawach roku nie wystąpiły przypadki kierowania bezrobotnych przez Prezydenta Miasta na badania lekarskie przed skierowaniem ich do odbycia stażu.

⁹ Tamże.

¹⁰ Terminy przedmiotowych staży: 17.08-16.11.2009 r., 05.06-04.12.2017 r.

¹¹ Wyjaśnienia Kierownika Działu Programów Rynku Pracy CAZ w PUP w Elblągu z dnia 23.08.2018 r. w sprawie obsługi staży po oględzinach dokumentacji prowadzonej w systemie Syriusz.

W zawieranych umowach natomiast znajdowały się zapisy, w których organizatorzy staży zobowiązywali się do skierowania bezrobotnego, przed rozpoczęciem stażu, na badania lekarskie.

[Dowód: akta kontroli str. 63-72, 86-87, 108-111, 124-127, 142-145, 160-163, 195-198, 209-212, 226-229, 249-252, 271-274]

W badanych przypadkach zachowano określony w art. 53 ust. 1 ustawy maksymalny termin odbywania stażu. Potwierdzono również, że bezrobotni w okresie odbywania stażu nie posiadali prawa do zasiłku. Badanym przyznano stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku, co było zgodne z art. 53 ust. 6 ustawy, a w przypadku przerwania stażu przez bezrobotnych wypłaty stypendiów były zgodne z listami obecności.

[Dowód: akta kontroli str. 86, 97-101, 108-111, 122-127, 135-136, 142-145, 152-153, 160-163, 171-175, 188, 195-198, 201-202, 209-212, 223, 226-229, 237-239, 248-252, 260-261, 264, 271-274]

Prezydent Miasta w 2017 roku, na podstawie art. 53 ust. 5 ustawy, realizował obowiązek nadzoru nad odbywaniem przez bezrobotnego stażu. W badanym okresie kontroli poddano 71 umów spośród wszystkich zrealizowanych staży. Ponadto, w ramach monitorowania prawidłowości przebiegu staży Urząd weryfikował listy obecności, a po zakończeniu staży sprawdzał, czy pracodawca wywiązał się z deklaracji zatrudnienia.

[Dowód: akta kontroli str. 61, 188, 223, 248, 264]

Spośród badanych przypadków staże ukończyły 2 osoby bezrobotne. W obydwu przypadkach organizatorzy terminowo wywiązali się z obowiązku wskazanego w § 6 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia ws. odbywania stażu, dotyczącego wydania bezrobotnemu opinii po zakończeniu stażu. W jednym przypadku bezrobotny wywiązał się terminowo z obowiązku wskazanego w § 10 ust. 1 tegoż rozporządzenia, dotyczącego przedłożenia ww. opinii wraz ze sprawozdaniem z przebiegu stażu. W drugim z przedmiotowych przypadków opinia pracodawcy została dostarczona po upływie 13 dni od daty jej wystawienia. Z dokumentu nie wynikało jednak, kiedy bezrobotny otrzymał opinię. Zgodnie z powyższym nie można było określić, czy faktycznie został zachowany termin 7 dni dostarczenia dokumentów do PUP. W wyjaśnieniach podkreślono, że „Urząd (...) informuje każdą osobę skierowaną na staż o konieczności spełnienia tego warunku. (...) Forma pisemna to ‘Oświadczenie bezrobotnego skierowanego do odbycia stażu u organizatora’, w którym (...) potwierdza, iż zapoznał się

z powyższym warunkiem. (...) Warunek wydania opinii bezrobotnemu jest zawarty również w umowie jaką PUP w Elblągu zawiera z organizatorem stażu”.

W wyżej omawianych dwóch przypadkach ukończenia stażu bezrobotnemu wydano, z upoważnienia Prezydenta Miasta, zaświadczenie o odbyciu stażu zgodnie z § 10 ust. 2 rozporządzenia ws. odbywania stażu. W obydwu tych przypadkach bezrobotni podjęli zatrudnienie na umowę o pracę.

W pozostałych 8 przypadkach staże zostały przerwane, z czego:

- 4 osoby przerwały staż z własnej winy z konsekwencjami wynikającymi z ustawy (jak okazało się po wysłuchaniu stron, w wyniku naruszenia podstawowych obowiązków lub nieusprawiedliwionych nieobecności),
- 2 osoby przerwały staż bez konsekwencji ustawowych (po wysłuchaniu stron w spornej sprawie),
- jedna osoba przerwała staż w wyniku długotrwałej choroby,
- jedna osoba przerwała staż z powodu podjęcia zatrudnienia.

W badanych sprawach, jak również w całym kontrolowanym okresie nie było przypadku rozwiązania umowy o odbycie stażu na podstawie § 9 ust 1 rozporządzenia ws. odbywania stażu z powodu niezrealizowania przez organizatora programu stażu lub niedotrzymania warunków jego odbywania.

[Dowód: akta kontroli str. 94-95, 137-141, 156-157,
181-183, 205-206, 222, 243-244, 265-267, 860-862]

We wszystkich badanych sprawach w dokumentacji bezrobotnych znajdowały się, podpisane przez nich, listy obecności na stażu. Na listach zawarto pouczenie o obowiązku dostarczenia oryginału listy przez organizatora stażu w terminie 5 dni po zakończeniu każdego miesiąca stażu, czyli zgodnie z terminem określonym z § 6 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia ws. odbywania stażu.

[Dowód: akta kontroli str. 188, 223, 248, 264]

Na finansowanie staży ze środków Funduszu Pracy zaplanowano na 2017 rok 3.301.391,02 zł¹², a wydatkowano 3.199.953,65 zł, w tym: w ramach algorytmu 2.768.639,78 zł, na trzy programy specjalne 248.203,52 zł, z tytułu bonu stażowego 16.648,50 zł, na dojazdy na staż 73.685,21 zł oraz z tytułu kosztów opieki nad dzieckiem w związku ze stażami 92.776,64 zł.

¹² W tym w ramach pozostałych wydatków zaplanowano kwotę 284.803,98 zł na dojazdy na staż oraz koszt opieki nad dzieckiem

[Dowód: akta kontroli str. 281-316]

Dla potwierdzenia prawidłowości sporządzenia sprawozdania przekazywanego dysponentowi Funduszu Pracy dokonano ponownego wygenerowania danych z pozycji 68 – staże. W jego wyniku uzyskano dane tożsame ze złożonym wcześniej sprawozdaniem.

[Dowód: akta kontroli str. 284, 287]

III. Dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej.

W 2017 roku do PUP wpłynęło 175 wniosków o jednorazowe przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej. W badanym okresie zawarto łącznie 125 umów z osobami bezrobotnymi, w tym w ramach finansowania z Funduszu Pracy 48 umów.

Jako główne przyczyny niezawarcia umów Urząd wskazał m.in.: braki formalne wniosków, nieuzupełnienie wniosków, wycofanie wniosku z powodu wcześniejszego podjęcia działalności gospodarczej, brak wystarczających kwalifikacji do prowadzenia działalności gospodarczej, niski stopień przygotowanego przedsięwzięcia¹³.

[Dowód: akta kontroli str. 321-324]

W badanym okresie w PUP obowiązywały regulaminy przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej¹⁴ oraz wzory odpowiedniego wniosku o ich przyznanie. Wzory wniosków spełniały wymagania określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia z dnia 23 kwietnia 2012 r.¹⁵ oraz rozporządzenia z dnia 14 lipca 2017 r.¹⁶ - zwanych dalej odpowiednio pierwszym lub drugim rozporządzeniem dot. przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej. Wzór ostatniego wniosku był udostępniony na stronie internetowej Urzędu¹⁷.

[Dowód: akta kontroli str. 325-381]

Badaniem kontrolnym objęto dokumentację dotyczącą 10 osób, które w 2017 roku złożyły wnioski o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej i otrzymały środki z Funduszu Pracy.

Badane wnioski o dofinansowanie zostały złożone zgodnie z właściwością miejscową oraz przygotowane na stosowanych w Urzędzie jednolitych drukach, zawierały również

¹³ Informacja Zastępcy Dyrektora PUP w Elblągu z dnia 21.08.2018 r.

¹⁴ Regulamin przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej wprowadzony Zarządzeniem nr 5/2017 Dyrektora PUP w Elblągu, Regulamin przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej wprowadzony Zarządzeniem nr 14/2017 Dyrektora PUP w Elblągu.

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1041).

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1380).

¹⁷ <http://elblag.praca.gov.pl/urzed/dokumenty-do-pobrania>

informacje określone w § 6 ust. 2 obydwu rozporządzeń dot. przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Wnioski opatrzone były podpisem osób uprawnionych do otrzymania środków oraz zawierały stosowne oświadczenia zgodnie z § 6 ust 3 pkt 1-6 obydwu rozporządzeń dot. przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej.

[Dowód: akta kontroli str. 388-859]

Po przeanalizowaniu wniosku oraz sprawdzeniu jego kompletności i poprawności złożenia, zgodnie z § 7 ust. 1 i 2 pierwszego lub § 7 ust. 1 i 3 drugiego rozporządzenia dot. przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej, Urząd powiadamiał bezrobotnych w terminie oraz formie określonych w § 7 ust. 3 pierwszego lub § 7 ust. 4 drugiego ww. rozporządzenia. Osoby podpisujące pisma posiadały stosowne upoważnienia Prezydenta Miasta Elbląg, co znalazło potwierdzenie w przedłożonej dokumentacji.

[Dowód: akta kontroli str. 44-60, 436, 493, 533, 583, 620-621, 680, 732, 763, 839]

Umowy o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, jak również aneksy do nich, zawarte z bezrobotnymi podpisane były przez osoby posiadające stosowne upoważnienia Prezydenta Miasta, co wypełniało zapisy § 8 ust. 1 obydwu rozporządzeń dot. przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Dokumentacja umów zawartych z badanymi bezrobotnymi uwzględniała zobowiązania osób uprawnionych, wynikające z § 8 ust. 2 obydwu ww. rozporządzeń.

W treści umów, w § 10, zawarto informacje o formie zabezpieczenia spłaty udzielonego dofinansowania w przypadku niedotrzymania warunków w niej określonych. W 8 badanych przypadkach zabezpieczenie stanowiło poręczenie, w pozostałych przypadkach - blokada środków zgromadzonych na rachunku bankowym oraz akt notarialny o poddaniu się egzekucji przez dłużnika. Powyższe wypełniało zapisy § 10 obydwu rozporządzeń dot. przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej.

[Dowód: akta kontroli str. 44-47, 57-60, 417-420, 422-423, 428-435, 481-482, 485-492, 525-532, 573-582, 612-619, 671-679, 713, 718-719, 722-727, 756-762, 794-803, 817-818, 822-823, 831-838]

Kwoty dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej nie przekraczały wysokości określonej w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy, tj. 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

[Dowód: akta kontroli str. 391, 425, 428, 483, 485, 508, 525,

Jak poinformowano, Urząd sprawdzał składane przez beneficjentów dokumenty dotyczące wydatkowanych środków w postaci: rozliczeń wraz z dołączonymi dokumentami potwierdzającymi wydatki w ramach dotacji, sprawozdań składanych po upływie 6 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, potwierzeń wywiązania się z warunku nieprzerwanego prowadzenia działalności gospodarczej przez co najmniej 12 miesięcy. Ponadto Urząd w 2017 roku przeprowadził u beneficjentów 31 kontroli przyznania bezrobotnemu jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej w ramach środków Funduszu Pracy.¹⁸

W 9 badanych przypadkach dokumentacja zawierała stosowne rozliczenia zawierające m.in. zestawienia wydatków wraz z kopiami faktur, rachunków, umów kupna-sprzedaży. W każdej z powyższych dokumentacji znajdowały się również protokoły (bądź informacje) z przeprowadzanych przez Urząd kontroli. Wystąpiły 4 przypadki zwrotu niewykorzystanych środków dofinansowania, w tym jeden po terminie wskazanym w § 8 ust. 2 pkt 3 obydwu rozporządzeń dot. przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej. Jak wyjaśniono beneficjent środków Funduszu Pracy w wyniku przeprowadzonej kontroli zobowiązał się do zapłaty niewykorzystanych środków dotacji i po jej zakończeniu dokonał zwrotu środków.¹⁹

W badanej dokumentacji stwierdzono również przypadek rozwiązania umowy przez Urząd w trybie natychmiastowym. Powodem było zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej przed upływem 12 miesięcy (wymóg § 8 ust. 2 pkt 1 pierwszego oraz drugiego rozporządzenia dot. przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej) oraz nieudokumentowania wydatków w ramach przyznanej kwoty 18.000,00 zł (zgodnie z § 8 ust. 2 pkt 3 ww. rozporządzeń). Beneficjent został pisemnie wezwany do zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami ustawowymi. Wobec niedokonania zwrotu zostało skierowane do beneficjenta przedsądowe wezwanie do zapłaty w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Jednocześnie skierowano do poręczyciela przedsądowe wezwanie do zapłaty w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania.²⁰ Do dnia zakończenia czynności

¹⁸ Wyjaśnienia Kierownika Działu Programów Rynku Pracy CAZ w PUP w Elblągu z dnia 22.08.2018 r. w sprawie obsługi staży i dotacji.

¹⁹ Wyjaśnienia Kierownika Działu Programów Rynku Pracy CAZ w PUP w Elblągu z dnia 23.08.2018 r. w sprawie przyznanych dotacji.

²⁰ Pisma z dnia 07.08.2018 r.

kontrolnych zwrotu nie dokonano. Ponadto Urząd poinformował, że w przypadku niedokonania zwrotu sprawa zostanie skierowana na drogę sądową.²¹

[Dowód: akta kontroli str. 61, 386-387, 393, 397-416, 470-480, 505-507, 511-524, 545-572, 594-604, 607-609, 632-638, 646-667, 690-712, 715-717, 742-753, 776-790, 793]

Na dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej ze środków Funduszu Pracy zaplanowano na 2017 rok 1.382.660,47 zł, a wydatkowano 878.142,89 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 282, 317-318]

Dla potwierdzenia prawidłowości sporządzenia sprawozdania przekazywanego dysponentowi Funduszu Pracy dokonano ponownego wygenerowania danych z pozycji 52 – dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej. W jego wyniku uzyskano dane tożsame ze złożonym wcześniej sprawozdaniem.

[Dowód: akta kontroli str. 284, 287]

Wobec powyższych ustaleń kontroli zalecam wzmocnienie nadzoru nad kompletnością:

1. składanych do PUP wniosków o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu, stosownie do § 1 ust. 1 rozporządzenia ws. odbywania stażu, ze szczególnym uwzględnieniem elementów wskazanych w § 1 ust. 1 pkt. 5-7 tegoż rozporządzenia,
2. programów staży, stosownie do art. 53 ust. 4 ustawy, ze szczególnym uwzględnieniem elementów wskazanych w art. 53 ust. 4 pkt. 3 i 4 ustawy.

Jednocześnie, zwracam się o przedłożenie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Informację należy przekazać do Biura Kontroli i Audytu MRPiPS.

Ponadto informuję, że od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z up. **MINISTER**
Stanisław Szwed
SEKRETARZ STANU

²¹ Wyjaśnienia Kierownika Działu Programów Rynku Pracy CAZ w PUP w Elblągu z dnia 23.08.2018 r. w sprawie przyznanych dotacji.

